

MI-ÚJSÁG AZ-ÁLLATKERTBEN?

Összeállította: Hanga Zoltán

HUTIÁK A SZARVASHÁZBAN

A kúszópatkányok vagy hutiaák családja (*Capromyidae*) a rágcsálók egyik kevésbé ismert csoportjának számít. Mind a 26 fajuk szigetlakó; az Antillák szigetein, például Hispaniolán, Jamaikán, Puerto Ricón és Kubában őshonosak.

A család egyik jellegzetes faját, a kubai kúszópatkányt vagy hutia-kongát (*Capromys pilorides*) Desmarest-kúszópatkánynak is nevezik. Utóbbi elnevezést Anselme-Gaetan Desmarest (1784–1838) francia természettudós után kapta, aki – más emlősök mellett – a hutiaákkal is foglalkozott. A faj maga egyébként

Kubán kívül a Pinos-szigeten (*Isla del Pinos*), valamint néhány apróbb szigetekcén is megtalálható.

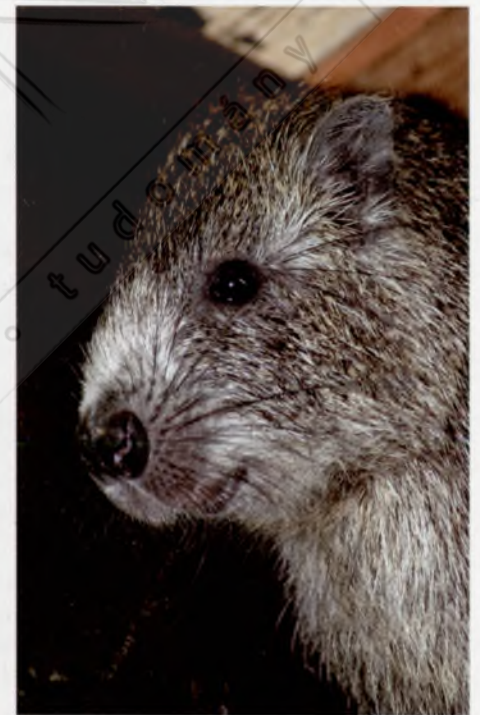
A hutia-kongák igen változatos testméretű jóságok: a kifejlett egyedek többnyire 3, de akár 8,5 kg-osak is lehetnek. Testhosszuk 32–60 cm körüli, amihez 15–30 cm-nyi fark tartozik. Jellegzetességük a széles láb és a rajta található kifejezett karmok, melyek megkönnyítik a fakérgen való kapaszkodást. Különleges, három kamrából álló gyomruk egyike a rágcsálók körében előforduló legösszetettebb gyomortípusoknak.

A kubai hutia szinte mindenféle életterben előfordul. Nemcsak az erdőségeket, hanem a nedves, vizenyős területeket és a sziklás vidékeket is kedveli. Bár alapvetően fán lakó, nappal aktív faj, de egyes vizsgálatok szerint Isla del Pinos egyes területein a hutiaák inkább a talajszínt tartózkodnak, fészüküket pedig a sziklák közötti mélyebb üregekben alakítják ki.

Táplálékuk nagyrészt lomlevelekből, fakéregből, különféle gyümölcsökből, gyökerekből és más apró állatokból áll. A rostban gazdagabb levelek nehezen emészthető összetevőit a különleges szerkezetű gyomorban élő mikroszkopikus szervezetek segítségével bontják le.

A vadon élő populációk szaporodási adatai ma még kevésbé ismertek, de az állatkerti állományok egész évben képesek szaporodni, vagyis nincs külön kitüntetett szaporodási, párzási időszak. Ellenben a születések száma júniusban valamivel magasabb, mint más hónapokban.

A vemhességi idő általában 110–140 nap körül alakul. Ellésenként általában két utód jön a világra, bár a kölykök száma egy alomban akár hat is lehet. Az

újszülöttek 200 gramm körüli súllyal születnek, még-hozzá meglepően fejlett állapotban: az apróságok teste teljes egészében szőrrel borított, és a szemük is nyitva van. A kis hutiaák gyorsan cseperednek, 10 hónapos korukban válnak ivaréretté. A legidősebb állatkerti hutia-konga 11 éves és 4 hónapos korában pusztult el.

A hutiaák különféle fajai között elég sok veszélyeztetett, vagy legalábbis sebezhető, sőt, egyes hutiafajok már teljesen kipusztultak. A hutia-konga az egyetlen, amely, ha nem is tömeges előfordulású, de legalább nem számít fenyegetettnek. Egyes védett területeken ugyan természetvédelmi oltalom alatt áll, de ezeken kívül az év egy bizonyos szakában még vadásszák is. Most érkezett hutiaink közül kettő a Rotterdami Állatkertből, a másik kettő pedig Rheine város állatkertjéből érkezett Budapestre. Az újonnan érkezett jóságok a Szarvasházban láthatók.